

طراحی پژوهش در علوم رفتاری

تألیف:

محمد صادق کریمی

عضو هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان

سرشناسه	: کریمی، محمدصادق، ۱۳۳۸.
عنوان و پدیدآور	: طراحی پژوهش در علوم رفتاری/تألیف: محمدصادق کریمی.
مشخصات نشر	: نور علم، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۹۰ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۲۱۳-۰
وضع فهرست‌نویسی	: براساس اطلاعات فیبا (فهرست‌نویسی پیش از انتشار).
پاراشت	: کریمی، محمدصادق، ۱۳۳۸، مؤلف.
موضوع	: روان‌شناسی- تحقیق
موضوع	: تحقیق - روش‌شناسی
رده‌بندی ده‌گانه	: ۱۳۹۵ ط۴۴ک BF۷۶/۵
رده‌بندی دیویی	: ۱۵۰/۷۲

نشر نور علم: تهران - انقلاب - خ ۱۲ فروردین - پلاک ۲۵۹ - ط ۴ - واحد ۸ تلفن:
۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ noreelm@yahoo.com و ۶۶۴۰۵۸۸۰ و ۶۶۴۰۳۶۱۰

نام کتاب: طراحی پژوهش در علوم رفتاری

تألیف: محمد صادق کریمی

ناشر: نور علم

طرح جلد: مهدی اسدی

صفحه آرای: کانون آگهی و تبلیغات نشانگر

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول تیر ۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۲۱۳-۰

چاپ و صحافی: الغدير

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

پایگاه اینترنتی: www.nooreelm.com

موبایل کار: در صورت عدم دسترسی به کتابهای این انتشارات، از طریق تماس با
۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ کتابها با پست به تمام نقاط ایران ارسال می شود.

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار
	فصل اول: کلیات پژوهش
۵	مفهوم پژوهش
۸	مفهوم پژوهش
۱۲	ضرورت یادگیری پژوهش در علوم
۱۶	راه‌های کسب شناخت
۱۶	وحی
۱۷	شهود
۱۸	منطق
۱۸	علم
۱۹	تجارب شخصی
۲۰	دانش‌های عامیانه
۲۱	هدف علم و پژوهش علمی
۲۳	قانون
۲۳	اصل
۲۴	نظریه (تئوری)
۲۴	فرضیه

فصل دوم: مراحل پژوهش

۲۹	مراحل پژوهش در علوم رفتاری
۳۲	انتخاب مسأله
۳۳	ملاک‌های انتخاب مسأله
۳۳	۱- تازگی
۳۴	۲- تخصص
۳۴	۳- پژوهش‌پذیر بودن
۳۵	۴- ابزار اندازه‌گیری متغیرها
۳۵	۵- اهمیت و ضرورت
۳۵	۶- مورد مطالعه بودن
۳۶	۷- مشخص و قابل دسترسی بودن اطلاعات مورد نیاز
۳۶	۸- دسترسی به منابع انسانی مورد نیاز
۳۶	۹- بیان مسأله به صورت روش و بدون ابهام
۳۷	۱۰- غیرارزشی بودن
۳۸	مطالعات مقدماتی
۳۹	مطالعه منابع تئوریک
۴۰	مطالعه پیشینه پژوهشی

فصل سوم: متغیر

۴۳	متغیر پژوهش
۴۵	انواع متغیر
۴۵	متغیر کمی و متغیر کیفی
۴۵	متغیر پیوسته و متغیر گسسته
۴۶	متغیر دوارزشی و متغیر چندارزشی
۴۷	متغیرهای فعال و خصیصه‌ای
۴۷	انواع متغیر بر حسب نقش که در پژوهش دارند

۴۸	متغیرهای اصلی:
۴۹	متغیر کنترل
۵۰	متغیر تعدیل
۵۱	متغیرهای مزاحم
۵۲	مقیاس‌های اندازه‌گیری متغیرها
۵۳	مقیاس اسمی
۵۴	مقیاس ترتیبی
۵۵	مقیاس فاصله‌ای
۵۶	مقیاس نسبی

فصل چهارم: طراحی پژوهش (پروپوزال)

۵۹	اجزای طرح پژوهش (پروپوزال)، (پیشنهاد پژوهشی)
۶۱	مقدمه طرح پژوهش
۶۲	بیان مسأله
۶۳	اهمیت موضوع
۶۴	اهداف پژوهش
۶۵	سؤال‌ها یا فرضیه‌ها
۶۶	ضرورت ارائه فرضیه
۶۷	انواع فرضیه
۶۷	فرضیه پژوهش (H_1)
۶۸	فرضیه بدون جهت (دو سویه)
۶۸	فرضیه جهت‌دار (یک‌سویه)
۷۰	فرضیه صفر (پوچ) (آماري) (H_0):
۷۰	تعاریف عملیاتی
۷۲	فصل دوم طرح پژوهشی - پیشینه
۷۶	ضرورت مطالعه پیشینه قبل از تدوین طرح پژوهش

فصل پنجم: جامعه و نمونه آماری

۸۱	جامعه آماری
۸۲	نمونه آماری
۸۴	حجم نمونه
۸۶	شیوه‌های تعیین حجم نمونه
۸۹	روش‌های نمونه‌گیری
۸۹	اصول و روش‌های تصادفی
۹۰	روش‌های تصادفی - نمونه‌گیری
۹۰	۱- تصادفی ساده
۹۲	۲- تصادفی منظم
۹۳	۳- روش طبقه‌ای
۹۳	۴- روش خوشه‌ای
۹۵	روش‌های نمونه‌گیری غیرتصادفی
۹۵	نمونه در دسترس
۹۵	نمونه انتخابی
۹۶	نمونه‌گیری سهمیه‌ای
۹۶	نمونه اتفاقی
۹۷	نمونه گلوله‌برفی

فصل ششم: روش‌های پژوهش

۱۰۱	روش‌های پژوهش
۱۰۱	انواع پژوهش بر حسب هدف
۱۰۱	پژوهش‌های بنیادی
۱۰۲	پژوهش‌های کاربردی

۱۰۳	پژوهش عملی یا تحقیق و توسعه
۱۰۵	اقدام پژوهی
۱۰۸	درس پژوهی
۱۰۹	پژوهش های آزمایشگاهی و میدانی
۱۱۰	پژوهش های کمی و کیفی
۱۱۵	پژوهش تاریخی
۱۱۹	پژوهش های توصیفی
۱۲۱	پژوهش زمینه یابی (پیمایشی)
۱۲۳	پژوهش های رشدی یا تحولی
۱۲۴	پژوهش مقطعی
۱۲۵	پژوهش طولی
۱۲۶	پژوهش زنجیره ای
۱۲۷	پژوهش هم بستگی
۱۳۱	پژوهش های آزمایشی و شبه آزمایشی
۱۳۲	فرا تحلیل

فصل هفتم: انواع طرح ها

۱۳۷	طرح پژوهش (طرح های آزمایشی، نیمه آزمایشی و شبه آزمایشی)
۱۴۷	اعتبار پژوهش
۱۴۷	اعتبار درونی
۱۴۸	عوامل تهدید کننده اعتبار درونی (متغیرهای مزاحم)
۱۵۰	اعتبار بیرونی

فصل هشتم: ابزار جمع آوری اطلاعات

۱۵۳	ابزار اندازه گیری (روش های جمع آوری اطلاعات)
-----	--

۱۵۴	مشاهده
۱۵۹	مصاحبه
۱۶۰	اصول مصاحبه پژوهشی
۱۶۳	پرسش‌نامه
۱۶۷	آزمون
۱۷۰	اعتبار ابزار
۱۷۲	شیوه‌های اعتبارسنجی
۱۷۲	۱- روش بازآزمایی
۱۷۳	۲- روش مردم‌هاش هم‌تا
۱۷۳	۳- روش نیمه‌آزمون
۱۷۴	۴- روش کودر- ریچاردسون
۱۷۵	۵- روش آلفای کرونباخ
۱۷۶	۶- روش اعتباریابی نمره‌کنار
۱۷۷	روایی ابزار
۱۷۹	انواع روایی:
۱۷۹	۱- روایی محتوا
۱۸۰	۲- روایی ملاکی
۱۸۱	روایی سازه
۱۸۶	روش‌های تحلیل داده‌ها
۱۸۷	کتابنامه

اسکنتار

در عصری که اطلاعات با سرعت کهنه شده، و در هر ثانیه حجم بالایی از اطلاعات جدید تولید شده، و یا مورد تجدیدنظر قرار می گیرند، بین جوامع علمی دنیا رقابت فزاینده ای برای کسب رتبه های برتر تولید دانش شکل گرفته است. به همین دلیل در اغلب رشته های دانشگاهی آموزش پژوهش جزء لاینفک برنامه های علمی است. در ده های اخیر آموزش پژوهش در رشته های علوم رفتاری در ایران نیز جایگاه ویژه ای یافته است. مؤلف در طول بیش از بیست سال تجربه تدریس درس روش های پژوهش در گروه های روان شناسی، علوم تربیتی، مشاوره و مدیریت در دانشگاه های مختلف، به تجربه دریافته است که، علی رغم وجود کتاب های متعدد و ارزنده ای که در این زمینه ترجمه و تألیف شده، انتخاب کتابی که تمام سرفصل های موردنظر را به صورت ساده، و در سطح کارشناسی ارائه کرده باشد، برای معرفی به دانشجویان مشکل است. به همین دلیل اغلب باید بیش از یک کتاب معرفی و بخش هایی از آن ها حذف می شد. مؤلف تلاش نموده تا در کتاب حاضر مجموعه سرفصل های روش پژوهش در علوم رفتاری را در سطح کارشناسی با استفاده از منابع معتبر داخلی، اعم از ترجمه یا تألیف، با بیانی ساده و به صورت درس نامه تدوین کند.

در این کتاب حتی المقدور واژه پژوهش مورد استفاده قرار گرفته است، مگر

در مواردی که به واسطه امانتداری در نقل قول از واژه‌های دیگری، هم‌چون، تحقیق استفاده شده باشد. هم‌چنین برخی تفاوت‌هایی که در نگارش ملاحظه می‌شود نیز به همین دلیل و براساس رسم امانتداری، مطابق نگارش منبع مورد استفاده، عیناً نقل شده است.

در مراجع نویسی و ارجاع متن نیز سعی شده است برحسب وضوح و گویایی جمع‌ها را شیوه‌های A.P.A استفاده شود.

در فصل‌بندی کتاب تلاش شده تا مراحل پژوهش از تعیین مسأله تا تدوین طرح پژوهش، به ترتیب اجزاء طرح و مفاهیم مرتبط معرفی شوند. در فصل اول مفاهیم کلی، روش‌های شناخت، هدف علم و ضرورت آموزش پژوهش معرفی شده است. در فصل دوم مراحل طراحی پژوهش، و در فصل چهارم اجزای طرح مورد بحث قرار گرفته است. براساس اهمیت و ضرورت آشنایی دانشجویان با انواع متغیر، قبل از معرفی اجرای طرح پژوهشی، در فصل سوم متغیر و انواع آن به طور مفصل معرفی شده است. در فصل پنجم، چگونگی معرفی جامعه آماری و انتخاب نمونه مورد بحث شرح گرفته، و در فصل ششم انواع پژوهش و طبقه‌بندی‌های مختلف از پژوهش معرفی شده است. انواع طرح‌های پژوهشی آزمایشی، نیمه آزمایشی، و شبه آزمایشی و نهادهای معرفی طرح در فصل هفتم آمده است. در فصل پایانی نیز انواع روش‌های جمع‌آوری اطلاعات و شیوه‌های اعتبار و روایی سنجی ابزار معرفی شده است.

در پایان از آقای دکتر شهرام علی آبادی به خاطر زحماتی که در اصلاح متن تقبل فرمودند تشکر ویژه به عمل می‌آید. هم‌چنین از اظهار نظر و بازخوردهای اصلاحی آقایان دکتر شاپور حیدری و دکتر سامان ستاریان سپاسگزاری می‌شود.